

PRAVIDLA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ PRO PROGRAMY SPOLUFINANCOVANÉ ZE STRUKTURÁLNÍCH FONDŮ A FONDU SOUDRŽNOSTI NA PROGRAMOVÉ OBDOBÍ 2007-2013

**ÚČINNOST PRAVIDEL
OD 2. KVĚTNA 2013**

Obsah

1	Úvod	2
1.1	Závaznost pravidel	3
1.2	Vybrané související právní předpisy	3
1.2.1	Předpisy EU	3
1.2.2	Předpisy ČR	4
1.3	Výklad pojmů	7
2	Pravidla způsobilosti výdajů	10
2.1	Základní principy způsobilosti výdajů	11
2.2	Zjednodušené vykazování výdajů	12
2.2.1	Paušální vykazování nepřímých nákladů	13
2.2.2	Paušální náklady (dle standardní stupnice jednotkových nákladů)	13
2.2.3	Jednorázové částky	14
2.3	Způsobilost dle umístění projektů	14
2.4	Zpětné financování již ukončených projektů	15
2.5	Křížové financování	15
2.6	Veřejná podpora	16
2.7	Technická pomoc	17
2.8	Projekty vytvářející příjmy	18
2.9	Nákup pozemků	19
2.10	Nákup staveb	20
2.11	Vyvlastnění	21
2.12	Nákup použitého zařízení	22
2.13	Leasing	23
2.14	Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky	24
2.15	Osobní náklady	26
2.16	Finanční výdaje, služby a poplatky	27
2.17	DPH a jiné daně	28
3	Použité zkratky	30

1 Úvod

Způsobilými výdaji jsou ty výdaje projektu či akcí v rámci stanoveného období¹, které mohou být spolufinancovány ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti (dále jen „*Fondy EU*“), tj. ty, které jsou v souladu s příslušnými předpisy Evropské unie a České republiky a odpovídají zaměření operačních programů.

Povinnost sestavit pravidla pro způsobilost výdajů na národní úrovni vychází z čl. 56, odst. 4 Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999 (dále jen „*Obecného nařízení č. 1083/2006*“):

„Pravidla pro způsobilost výdajů se stanoví na úrovni členských států s výhradou výjimek stanovených ve zvláštních nařízeních pro každý z fondů. Vztahují se na veškeré výdaje vykázané v rámci operačního programu.“

Pravidla způsobilých výdajů pro programy spolufinancované z Fondů EU na programové období 2007-2013 (dále jen „*pravidla*“) stanovují základní podmínky způsobilosti výdajů pro tyto programy v souladu s právními předpisy Evropských společenství (dále jen „*předpisy ES*“) v kontextu právních předpisů České republiky (dále jen „*předpisy ČR*“). Pravidla také vycházejí ze zkušeností řídicích orgánů a dalších subjektů z období 2004-2006.

Doporučující a vysvětlující výklad pravidel je součástí dokumentu „*Metodická příručka způsobilých výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti na programové období 2007-2013*“.

¹ V rozhodnutí o poskytnutí dotace nebo jiném dokumentu, který zakládá dohodu mezi příjemcem a orgánem nadřízeným v implementační struktuře o financování projektu.

1.1 Závaznost pravidel

Pravidla, která stanovují podmínky způsobilosti výdajů, jsou závazná jak: pro příjemce, tak: pro poskytovatele pomoci. Vzhledem k tomu, že v pravidlech nelze zohlednit veškerá specifika jednotlivých programů, je možné, že v některých specifických případech se budou aplikovat pravidla způsobilých výdajů, která stanoví řídicí orgán. Tato pravidla na úrovni řídicích orgánů nesmí být v rozporu s pravidly v tomto dokumentu a musí přiměřeně respektovat specifika operačních programů.

Pravidla jsou ve specifickém vztahu k veřejné podpoře. Povinnost respektovat veřejnou podporu vyplývá přímo z článku 87 Smlouvy o založení ES. Z hlediska přímé aplikovatelnosti je problematika veřejné podpory nadřazená problematice způsobilosti výdajů. Pravidla veřejné podpory jsou určující pro definování množiny způsobilých výdajů a mají horizontální působnost. Veškerá pravidla upravující konkrétní podmínky čerpání finančních prostředků z Fondů EU jsou v důsledku toho upřesňujícími pravidly, která jen dále zachovávají nebo zpřísňují omezení pro poskytování podpor.

1.2 Vybrané související právní předpisy

Uvedené právní předpisy je třeba vždy používat v platném znění. Jednotlivé novelizace nejsou uváděny.

1.2.1 Předpisy EU

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 397/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení 1080/2006
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 396/2009 ze dne 6. května 2009, kterým se mění nařízení 1081/2006
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)
- Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském

sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1341/2008 ze dne 18. prosince 2008, kterým se mění nařízení 1083/2006
- Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94
- Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj
- Smlouva o založení Evropského společenství
- Nařízení Komise (ES) č. 1628/2006 ze dne 24. října 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na vnitrostátní regionální investiční podporu

1.2.2 Předpisy ČR

Zákony

- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků
- Zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí
- Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník
- Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích
- Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole
- Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

**PRAVIDLA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ PRO PROGRAMY
SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS NA PROGRAMOVÉ
OBDOBÍ 2007-2013**

- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu
- Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- Zákon č. 16/1993 Sb., o dani silniční
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů
- Zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích
- Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích
- Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze
- Zákon č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům
- Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
- Zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
- Zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání a o změně zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky
- Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách

**PRAVIDLA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ PRO PROGRAMY
SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS NA PROGRAMOVÉ
OBDOBÍ 2007-2013**

- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty
- Zákon č. 435/2004, Sb., o zaměstnanosti
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích
- Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti
- Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách
- Zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení
- Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu
- Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
- Zákon č. 266/2006 Sb., o úrazovém pojištění zaměstnanců, účinnost od 1.1.2008
- Zákon č. 319/2006 Sb., o některých opatřeních ke zprůhlednění finančních vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty

Vyhlášky

- Vyhláška MF č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání (zrušeno 1. 1. 2008 zákonem č. 266/2006 Sb.)
- Vyhláška MF č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb
- Vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví
- Vyhláška č. 504/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání, pokud účtují v soustavě podvojného účetnictví

**PRAVIDLA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ PRO PROGRAMY
SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS NA PROGRAMOVÉ
OBDOBÍ 2007-2013**

- Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou územními samosprávnými celky, příspěvkovými organizacemi, státními fondy a organizačními složkami státu
- Vyhláška č. 518/2004 Sb., Ministerstva práce a sociálních věcí, kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 207/2005 Sb., o formě a obsahu plnění informační povinnosti k poskytnuté veřejné podpoře
- Vyhláška č. 560/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 11/2010 o účasti státního rozpočtu na financování programů pořízení a reprodukce majetku

České účetní standardy

- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 013 Dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 500/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 015 Zásoby
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 409 Dlouhodobý majetek
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 504/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 410 Zásoby
- České účetní standardy pro účetní jednotky, které účtují podle vyhlášky č. 410/2009 Sb., ve znění pozdějších předpisů, účetní standard č. 512 Dlouhodobý nehmotný majetek a dlouhodobý hmotný majetek

1.3 Výklad pojmů

Certifikace vynaložených výdajů – potvrzení správnosti údajů předložených řídicími orgány Platebnímu a certifikačnímu orgánu a potvrzení, že výdaje zahrnuté ve výkazu výdajů byly vynaloženy s předpisy ES a národními předpisy.

Fondy EU – jedná se o souhrnný název pro strukturální fondy (ERDF a ESF) a Fond soudržnosti.

Grant – pomoc z fondů EU má formu nevratných individuálních nebo globálních grantů, vratných grantů, slev na úrocích z půjček, drobných úvěrů, záručních fondů a nákupu zboží a služeb v souladu s pravidly týkajícími se veřejných zakázek.

Operace – projekt nebo skupina projektů, které byly (v souladu s kritérii stanovenými monitorovacím výborem) vybrány řídicím orgánem dotyčného operačního programu nebo z jeho pověření, které provádí jeden nebo více příjemců a které umožňují dosažení cílů prioritní osy, k níž se vztahují.

Operační program – dokument předložený členským státem a přijatý Komisí, který stanoví strategii rozvoje s uceleným souborem prioritních os, jež má být prováděna s podporou některého fondu nebo, v případě cíle „Konvergence“, s podporou Fondu soudržnosti a Evropského fondu pro regionální rozvoj.

Prioritní osa – jedna z priorit strategie v operačním programu skládající se ze skupiny operací, které spolu vzájemně souvisejí a mají konkrétní měřitelné cíle.

Projektová dokumentace – pro účely pravidel se projektovou dokumentací rozumí dokumentace pro přípravu žádosti o podporu z Fondů EU (vč. povinných příloh žádosti) a dokumentace nezbytná pro úspěšnou realizaci projektu. Jedná se zejména o dokumentaci pro stavební řízení, podkladové studie k žádosti o podporu, dokumentace EIA, atp.

Příjemce – subjekt realizující projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU, který na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace/Rozhodnutí o financování akce žádá ŘO o prostředky a přijímá prostředky předfinancování výdajů ze SR, které mají být kryty prostředky z rozpočtu EU, a prostředky národního financování. V případě Regionálních operačních programů se příjemcem rozumí subjekt realizující projekt spolufinancovaný z rozpočtu EU (SF), který na základě Smlouvy o poskytnutí dotace žádá ŘO o prostředky a přijímá prostředky z rozpočtu Regionální rady regionu soudržnosti.

Řídicí orgán – vládou pověřený ústřední orgán státní správy nebo zákonem určená právnická osoba na úrovni NUTS II zodpovědný za řízení, koordinaci a implementaci programů.

Stavba – veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu.²

² Viz §2 zákona č.183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

Veřejný výdaj – výdaj, který pochází ze SR, státních finančních aktiv, státních fondů, územních rozpočtů, rozpočtu EU, z rozpočtu mezinárodních organizací založených mezinárodní veřejnou smlouvou, anebo jakýkoli podobný výdaj. Za podobný výdaj se považuje výdaj pocházející z rozpočtu veřejnoprávních subjektů nebo sdružení jednoho nebo více regionálních nebo místních orgánů nebo veřejnoprávních subjektů jednajících v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby.

Veřejnoprávní subjekt – jakýkoliv subjekt, který: a) je založený nebo zřízený za zvláštním účelem uspokojování potřeb obecného zájmu, který nemá průmyslovou nebo obchodní povahu, b) má právní subjektivitu a c) je financován převážně státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty; nebo je těmito orgány řízen; nebo je v jeho správním, řídicím nebo dozorčím orgánu více než polovina členů jmenována státem, regionálními nebo místními orgány nebo jinými veřejnoprávními subjekty.³

Způsobilé výdaje – jsou výdaje na projekt, které mohou být hrazeny z finančních prostředků Fondů EU. Způsobilé výdaje jsou oficiálním pojmem příslušných překladů nařízení a jsou ekvivalentním pojmem pro uznatelné, oprávněné či přijatelné výdaje.

³ Podmínky uvedené pod písmeny a) až c) musí být splněny současně (kumulativně).

2 Pravidla způsobilosti výdajů

Spolufinancování z Fondů EU se vztahuje pouze na způsobilé výdaje. Podmínky pro způsobilost výdajů⁴ stanovují níže uvedená pravidla a pokud není uvedeno jinak, vztahují se na všechny tři Fondy EU (ERDF, ESF a FS). Dle svého obsahu/zaměření jsou pravidla rozdělena na:

A) Obecná pravidla	B) Pravidla dle druhu
1. Základní principy způsobilosti výdajů	8. Nákup pozemků
2. Způsobilost dle umístění projektů	9. Nákup staveb
3. Zpětné financování již ukončených projektů	10. Nákup použitého zařízení
4. Křížové financování	11. Leasing
5. Veřejná podpora	12. Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky
6. Technická pomoc	13. Osobní náklady
7. Projekty vytvářející příjmy	14. Finanční výdaje, služby a poplatky
	15. DPH a jiné daně

V případě, že existují různá pravidla způsobilosti výdajů v různých členských státech účastnících se operačního programu v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“, použijí se, v souladu se čl. 13 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, pro program nejširší pravidla způsobilosti.

⁴ Pravidla pro způsobilost výdajů v rámci finančního inženýrství a výdajů na bydlení, nejsou zatím řešena v rámci právních předpisů ČR. Finanční inženýrství je obecně upraveno v čl. 44 Obecného nařízení č. 1083/2006 a čl. 43 až 46 Implementačního nařízení č. 1828/2006. Výdaje na bydlení jsou obecně upraveny v čl. 7 v Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 47 Implementačního nařízení č. 1828/2006 a čl. 3 Nařízení č. 1084/2006 o FS.

2.1 Základní principy způsobilosti výdajů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 1, 56 a 78,
- Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech,
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů.

Základními pravidly způsobilosti výdajů pro období 2007-13 jsou obecně platné principy, které lze rozdělit do 3 kategorií.

A. Obecné vymezení způsobilosti výdajů

Z globálního kontextu poskytování podpory z Fondů EU vyplývají následující obecná pravidla:

- soulad s evropskou a českou legislativou a s operačními programy vč. navazujících dokumentů,
- výdaje musí být přiměřené (musí odpovídat cenám v místě a čase obvyklým) a být vynaloženy v souladu s následujícími principy:
 - 1) hospodárnosti (minimalizace výdajů při respektování cílů projektu),
 - 2) účelnosti (přímá vazba na projekt a nezbytnost pro realizaci projektu) a
 - 3) efektivnosti (maximalizace poměru mezi výstupy a vstupy projektu).

B. Časová způsobilost a okamžik vzniku výdaje

Výdaje jsou způsobilé pro příspěvek z fondů, jestliže vznikly a byly skutečně uhrazeny mezi dnem předložení operačních programů Komisi nebo 1. lednem 2007, podle toho, co nastane dříve, a 31. prosincem 2015. Projekty nesmějí být dokončeny před počátečním dnem způsobilosti.

Řídící orgány mohou stanovit užší kritéria pro počáteční a koncové datum způsobilosti výdajů. Obecně platí, že výdaje musí být vzniklé v průběhu realizace projektu a uhrazené po počátečním datu způsobilosti výdajů. Výjimkami z uvedeného pravidla jsou odpisy, režijní náklady, věcné příspěvky a výdaje na projektovou dokumentaci.

C. Dokladování a zaplacení výdaje

Výdaje musí být identifikovatelné a prokazatelné a musí být doložitelné přijatými účetními doklady, tzn. musí být definitivní a zachycené odpovídajícím způsobem a v souladu s požadavky legislativy v účetnictví nebo daňové evidenci příjemce pomoci. Výdaje musí být zaplacený a zaplacení musí být doloženo před jejich certifikací a proplacením z Fondů EU (s výjimkou odpisů, režijních nákladů a věcných příspěvků). Další výjimku tvoří výdaje, které spadají pod režim daný možnostmi zjednodušeného vykazování výdajů, kde není zapotřebí výdaje dokládat účetními doklady. U způsobilých výdajů vykazovaných zjednodušenou formou se budou dokládat podklady, které budou nezbytné pro ověření, že činnosti nebo výstupy, které jsou uvedeny v právním aktu o poskytnutí dotace, byly skutečně provedeny a bylo dosaženo stanoveného výsledku.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- výdaje bez přímého vztahu k projektu,
- výdaje nesplňující principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,
- výdaje vzniklé před počátečním datem způsobilosti výdajů, který stanoví Obecné nařízení č. 1083/2006.

2.2 Zjednodušené vykazování výdajů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 396/2009,
- Nařízení č. 397/2009.

Zjednodušené vykazování výdajů pomocí paušálních plateb nebo jednorázových částek znamená odklon od zásady úhrady „skutečných nákladů“ k úhradě hrubého odhadu skutečných nákladů operace na základě například průměrných nákladů a průzkumů historických údajů či tržních cen.

Zjednodušené vykazování nákladů nelze využít pro operace nebo projekty, které podléhají pravidlům o zadávání veřejných zakázek.

Podmínky paušálních plateb

Použití zjednodušeného vykazování výdajů je možné za podmínky, že jeho zavedení umožňují vnitrostátní pravidla. Metodika výpočtu paušálních plateb tak musí být stanovena:

- předem (musí být uvedena v právním aktu o poskytnutí dotace, nelze ji měnit v průběhu nebo po realizaci projektu)
- řádně (výpočty musí být přiměřené tj. reálné, nesmí být extrémní, řídicí orgán musí být schopen odůvodnit na základě čeho k dané sazbě dospěl)
- vyváženě (sazby musí být spravedlivé vůči příjemcům tzn. nejsou upřednostňováni žádní příjemci ani operace tj. rovné zacházení)
- ověřitelně (vypočtené sazby jsou součástí auditu a musí vycházet z podkladů, které lze ověřit,)

2.2.1 Paušální vykazování nepřímých nákladů

Vykazování nepřímých nákladů paušálně, tzn. bez doložení skutečných nákladů, až do výše 20% přímých nákladů operace. Řídicí orgán by měl přesně určit (ve výzvě), jakou výši sazby používá (kdy je možné použít sazbu 20% přímých nákladů a kdy je sazba nižší než 20% a zda se sazba liší podle typu operace, příjemce, velikosti subjektu nebo typu grantu).

V rozhodnutí o poskytnutí dotace musí být jednoznačně definovány přímé náklady (musí být náležitě doloženy zaplacenými fakturami), které jsou základem pro určení paušální sazby u nepřímých nákladů. Poté může být zažádáno o odsouhlasenou paušální sazbu pro vykazování a doložení nepřímých nákladů bez dalších dokladů. Aby mohlo dojít ke zjednodušenému dokladování nepřímých nákladů, musí být nejprve ověřeny vykázané přímé náklady v souladu s rozhodnutím o poskytnutí dotace a to z důvodu, že skutečně vynaložené přímé náklady slouží jako základ pro výpočet nepřímých nákladů.

Důležité je, že v rámci jedné operace je možné buď: vykázat nepřímé náklady na základě skutečných výdajů, které musí být doloženy všemi odpovídajícími doklady do výše vykazované částky anebo je vykázat paušálně a to bez dokladování nákladů, v rámci limitu stanoveného v právním aktu o poskytnutí dotace.

2.2.2 Paušální náklady (dle standardní stupnice jednotkových nákladů)

Standardní stupnice jednotkových nákladů může být jako základ pro výpočet paušálních nákladů vhodnou metodou pro operace, u kterých lze snadno kvantifikovat činnosti, výstupy nebo výsledky. Tuto možnost lze využít v případech, kdy je možné vyčíslit určitou činnost (např. počet hodin nebo dnů školení, počet získaných osvědčení, počet odpracovaných hodin, počet nocí v hotelu, počet jídel, atd.) a lze stanovit standardní stupnici jednotkových nákladů.

Konečná dotace je vyplacena pouze na základě fyzického pokroku a ukončení operace řádně potvrzeného příjemcem a ověřeného řídicím orgánem. Příjemce

nemusí dokládat své skutečné náklady (neodkazuje se na konkrétní finanční doklady). Standardní stupnice jednotkových nákladů slouží k získání přibližné hodnoty skutečných nákladů operace.

Vzhledem k tomu, že se platby budou vypočítávat na základě množství, musí příjemce vykázané množství ověřit, zdůvodnit a archivovat pro účely možné budoucí kontroly. Řídící orgány budou při ověřování kontrolovat podklady dokládající množství, která příjemce vykázal, tj. potvrzení, že uvedené činnosti nebo výstupy byly opravdu uskutečněny. Za těchto podmínek se dotace vypočtená na základě standardní stupnice jednotkových nákladů považuje za prokázané výdaje jako skutečné náklady doložené účetními doklady.

2.2.3 Jednorázové částky

V případě jednorázových částek jsou všechny způsobilé výdaje operace nebo jejich část proplaceny na základě předem stanovené jednorázové částky. V případě zkombinování několika jednorázových částek pokrývajících různé kategorie způsobilých nákladů různých projektů v rámci stejné operace nesmí celková hodnota jednorázových částek pro danou operaci přesáhnout 50 000 EUR.

Ve smlouvě o poskytnutí dotace musí být stanoveno na jakém základě budou platby prováděny (řídící orgán bude vyžadovat návrh rozpočtu), jak budou sníženy v případě nesplnění cílů a dále by ve smlouvě měly být uvedeny podklady, které jsou nezbytné pro ověření správného výpočtu jednorázové částky. Jedinými doklady, které je třeba před vyplacením grantu předložit (a poté archivovat pro účely kontrol), je potvrzení (prezenční listina, foto a sborník ze semináře), že činnosti, které jsou uvedeny ve smlouvě o poskytnutí dotace, se uskutečnily a byly splněny všechny náležitosti. Konečný grant je vyplacen pouze na základě ukončení realizace operace řádně potvrzeného příjemcem a ověřeného řídícím orgánem nebo zprostředkujícím subjektem. Příjemce tak nemusí dokládat své skutečné náklady. Za těchto podmínek se grant vypočtený a proplacený na základě jednorázové částky považuje za prokázané výdaje stejně jako skutečné náklady doložené fakturami.

2.3 Způsobilost dle umístění projektů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 4, 5, 6 a 7,
- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 21.

Činnosti spolufinancované z Fondů EU musí mít příčinnou vazbu na region, na který se vztahuje daná podpora. Rozhodujícím kritériem pro posouzení

způsobilosti jsou dopady projektu s přihlédnutím k povaze a smyslu projektu. Region, na který se vztahuje daná podpora, musí mít z realizace projektu prokazatelně úplný nebo převažující prospěch.

Tímto pravidlem nejsou dotčeny zvláštní podmínky způsobilosti dle umístění pro operační programy v rámci cíle „Evropská územní spolupráce“ dle čl. 21 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF.

Výdaje na projekty s celkovým či převažujícím dopadem mimo cílový region nejsou způsobilými výdaji.

2.4 Zpětné financování již ukončených projektů

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 56.

Aniž je dotčeno pravidlo „*Základní principy způsobilosti výdajů*“, mohou řídicí orgány stanovit podmínky způsobilosti projektů dokončených před podáním žádosti o podporu z Fondů EU. Toto pravidlo se vztahuje pouze na projekty dokončené v průběhu období 2007-13.

Projekty dokončené před podáním žádosti o podporu z Fondů EU musí být v souladu s platnými předpisy EU a ČR, mimo jiné s pravidly řídicích a kontrolních systémů, způsobilosti, poskytování informací a publicity a také s pravidly zadávání veřejných zakázek, hospodářské soutěže a environmentálními pravidly.

2.5 Křížové financování

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecného nařízení č. 1083/2006, čl. 34,
- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 3.

Křížové financování dává možnost doplňkovým způsobem v rámci limitu 10 % na každou prioritní osu operačního programu zafinancovat opatření (aktivity) spadající do oblasti pomoci z druhého fondu (pro ERDF z ESF a naopak), pokud jsou taková opatření nezbytná pro uspokojivé provádění projektu a přímo s ním souvisí.

Pro oblast sociálního začlenění dle čl. 3 Nařízení č. 1081/2006 o ESF a oblast udržitelného rozvoje měst dle čl. 8 Nařízení č. 1080/2006 o ERDF v rámci cíle „Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost“ platí limit 15 % na prioritní osu.

Aktivity spolufinancované křížovým financováním musí být v souladu s veřejnou podporou, jelikož veřejná podpora je principem nadřazeným principům způsobilých výdajů.

2.6 Veřejná podpora

Vazba na základní legislativní předpisy (indikativní seznam):

- Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství, čl. 87, 88 a 89,
- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 54
- Pokyny k regionální podpoře 2007-2013 (2006/C 54/08),
- Zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory.

Žádný projekt spolufinancovaný z veřejných zdrojů nesmí v sobě zahrnovat zakázanou veřejnou podporu. Tato podmínka je absolutní a znamená nejvyšší možné omezení pro poskytnutí jakékoliv podpory.

Platí, že míra podpory udělená z programů spolufinancovaných z Fondů EU musí být stejná nebo nižší než povolená míra veřejné podpory vyplývající z právních předpisů EU (ať již se jedná o nařízení o blokových výjimkách či ostatní pravidla a zásady o poskytování veřejné podpory).

Způsobilým výdajem může být jen takový *náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu. *Náklad projektu*, který nezakládá zakázanou veřejnou podporu, nemusí být způsobilým výdajem. Poskytovatel podpory má právo zúžit množinu způsobilých výdajů nezakládajících veřejnou podporu v souladu se svou intervenční (výdajovou) politikou.

Projekty spolufinancované ze zdrojů EU nesmí zakládat veřejnou podporu nebo, pokud ji zakládají, musí být povolené na základě aplikace výjimky ze zákazu veřejné podpory a nesmí překračovat horní meze výše podpory uvedené v příslušné výjimce. Ve všech ostatních případech nelze žádnou podporu projektům spolufinancovaných ze zdrojů EU poskytnout.

2.7 Technická pomoc

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 46, 69,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 9.

Pravidlo pokrývá výdaje na aktivity v oblasti přípravy, řízení, monitorování, hodnocení, realizace, informování a kontroly implementace programů spolufinancovaných z prostředků Fondů EU a rovněž na činnosti zaměřené na posílení administrativní a absorpční kapacity pro provádění pomoci z Fondů EU.

Základní rámec činností, které je možné financovat z prostředků technické pomoci v rámci operačních programů, stanovuje Obecné nařízení. Z prostředků technické pomoci mohou být financovány a tedy považovány za způsobilé zejména níže uvedené výdaje:

- výdaje spojené s přípravou a realizací věcného a finančního řízení operačních programů;
- výdaje spojené s hodnocením a monitorováním realizace projektů a operačních programů;
- výdaje spojené s jednáním monitorovacích výborů a podvýborů operačních programů, včetně výdajů na externí odborníky účastníci se těchto výborů;
- výdaje spojené s poskytováním informací a propagací operačních programů, šíření povědomí o programech, vytváření sítí kontaktních míst a informačních kanálů;
- výdaje spojené s prováděním auditů a kontroly realizace projektů a programů (tj. výdaje spojené s prováděnými kontrolami na místě, výdaje spojené s kontrolou dokladů a výdaje na přípravu a koordinaci systému zabezpečení kontrol);
- výdaje spojené s instalací, provozem a propojením počítačových systémů a pořízením elektronického vybavení pro řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení;
- výdaje spojené s činnostmi zaměřenou na posílení správní (administrativní) kapacity pro provádění pomoci z Fondů EU, tj. podpora interního a externího vzdělávání zaměstnanců zapojených do implementace Fondů EU, organizace a technická podpora jednání pracovních skupin a komisí, zabezpečování odborného poradenství pro

implementační struktury, zajištění zpracování studií, analýz, metodik a metodických příruček;

- výdaje spojené s posilováním absorpční kapacity, tj. zabezpečování metodického a odborného poradenství, podpora činností na pomoc žadatelům, podpora projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru, zabezpečování školení a seminářů pro výměnu zkušeností a šíření příkladů osvědčené praxe, podpora partnerství a vzájemné spolupráce při přípravě a realizaci projektů, zajišťování aktivit pro sledování a vyhodnocování absorpční kapacity;
- výdaje na hrubou mzdu včetně zákonných odvodů zaměstnavatele na sociální a zdravotní pojištění a případných dalších odvodů, k nimž je zaměstnavatel povinen na základě právních předpisů (např. FKSP u příspěvkových organizací aj.) za ty zaměstnance, kteří byli příslušným orgánem veřejné správy určeni k vykonávání aktivit uvedených v předchozích bodech.

V případě Regionálních rad regionů soudržnosti zřízených zvláštním zákonem (zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů), které jsou v souladu s tímto zákonem řídicími orgány Regionálních operačních programů pro příslušné regiony soudržnosti, jsou pro financování z technické pomoci způsobilé výdaje na zajištění jejich administrativní kapacity, včetně kapacity obslužného charakteru.

2.8 Projekty vytvářející příjmy

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 55,
- Nařízení č. 1341/2008.

Projektem vytvářejícím příjmy se rozumí jakýkoliv projekt zahrnující investici do infrastruktury, za jejíž používání se účtují poplatky hrazené přímo uživateli, nebo jakýkoliv projekt zahrnující prodej nebo pronájem pozemků či budov nebo jakékoli jiné poskytování služeb za úplatu.

Způsobilé výdaje na projekty vytvářející příjmy nepřevýší současnou hodnotu nákladů, po odečtení současné hodnoty čistého příjmu z investice za konkrétní referenční období, na investice do infrastruktury nebo jiné projekty, u kterých lze příjmy předem objektivně odhadnout. Pokud nejsou pro spolufinancování způsobilé veškeré investiční náklady, přiděluje se čistý příjem v poměrné výši na způsobilé a nezpůsobilé části investičních nákladů.

Při výpočtu bere řídicí orgán v úvahu referenční období přiměřené pro kategorii dotyčné investice, kategorii projektu, běžně očekávanou ziskovost dané

kategorie investice, použití zásady „znečišťovatel platí“ a případně aspekty rovnosti v souvislosti s relativní prosperitou státu.

Pokud není objektivně možné odhadnout příjmy předem, odečtou se čisté příjmy vytvořené do pěti let od ukončení projektu od vykázaných výdajů. Pokud se nejpozději tři roky po uzavření operačního programu zjistí, že určitý projekt vytvořil příjmy, které nebyly odpovídajícím způsobem zohledněny, jsou tyto příjmy vráceny do souhrnného rozpočtu Evropské unie v poměru k příspěvku z fondů.

Aplikace čl. 55 obecného nařízení (ES) č. 1083/2006 se použije na operace spolufinancované Evropským fondem pro regionální rozvoj nebo Fondem soudržnosti, jejichž celkové náklady přesahují 1 000 000 EUR.

Pravidlo „Projekty vytvářející příjmy“ se neaplikuje na projekty podléhající pravidlům o veřejné podpoře ve smyslu článku 87 Smlouvy o založení ES.

2.9 Nákup pozemků

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3,
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů.

Náklady na nákup pozemku jsou způsobilé výdaje v případě, že jsou splněny následující podmínky:

- (a) pořizovací cena pozemku může být započtena maximálně do výše 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt,
- (b) pozemek bude oceněn znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před datem pořízení pozemku) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
- (c) způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- (d) současný či některý z předcházejících vlastníků pozemku neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup daného

pozemku, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory.

U ERDF ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentuální sazbu dle bodu (a) pro projekty týkající se ochrany životního prostředí.

U ESF není možno spolufinancovat nákup pozemků. Tímto není dotčena možnost nákupu pozemků u ESF pomocí křížového financování.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- ta část pořizovací ceny pozemku, která je vyšší než 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt,
- ta část pořizovací ceny, která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

2.10 Nákup staveb

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, § 2.

Náklady na nákup postavených staveb, jsou způsobilé výdaje za těchto podmínek:

- (a) stavba bude oceněna znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před datem pořízení stavby) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
- (b) způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- (c) stavba vyhovuje všem zákonným předpisům, především stavebním, hygienickým, bezpečnostním, a zejména ustanovením stavebního zákona⁵ a prováděcích vyhlášek,⁶
- (d) je vydáno kolaudační rozhodnutí nebo rozhodnutí o předčasném užití stavby nebo rozhodnutí o prozatímním užívání ke

⁵ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Odrážka se nevztahuje na stavby, které budou v rámci projektu příjemcem uvedeny do souladu s příslušnými požadavky právních předpisů.

zkušebnímu provozu a jsou odstraněny veškeré případné nedostatky, na které upozornil stavební úřad při vydání kolaudačního rozhodnutí,⁷

- (e) současný či některý z předcházejících vlastníků stavby neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup dané stavby, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory.

Řídící orgán může ve výjimečných a řádně odůvodněných případech povolit nákup staveb, které jsou pro účely projektu určeny k demolici. V tomto případě se aplikují podmínky (a) a (b).

U ESF není možno spolufinancovat nákup staveb. Tímto není dotčena možnost pořízení staveb u ESF pomocí křížového financování.

Výdaj, který není způsobilým výdajem, je zejména ta část pořizovací ceny, která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

2.11 Vyvlastnění

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění).

Náklady na vyvlastnění nemovitosti (tj. pozemku nebo stavby) jsou způsobilé v případě splnění následujících podmínek:

- (a) vyvlastnění je realizováno na základě pravomocného rozhodnutí o vyvlastnění dle zvláštního zákona,
- (b) způsobilým výdajem je nejvýše náhrada stanovená v rozhodnutí o vyvlastnění,
- (c) způsobilým výdajem je rovněž náklad stanovený dle zvláštního zákona (tj. náklady na stěhování apod.),

⁷ Odrážka platí pouze na ty stavby, na které se tyto náležitosti (kolaudační rozhodnutí, atd.) vztahují ze zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů.

- (d) celkové náklady na pořízení pozemku prostřednictvím vyvlastnění nesmí přesáhnout 10 % celkových způsobilých výdajů na projekt.

U ERDF ve výjimečných a náležitě odůvodněných případech může řídicí orgán povolit vyšší procentuální sazbu dle bodu a) pro projekty týkající se ochrany životního prostředí.

U ESF není možno spolufinancovat vyvlastnění nemovitosti. Tímto není dotčena možnost podpory vyvlastnění nemovitosti u ESF pomocí křížového financování.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- ta část pořizovací ceny nemovitosti, která je vyšší než náhrada stanovená v pravomocném rozhodnutí o vyvlastnění.

2.12 Nákup použitého zařízení

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Zákon č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku a o změně některých zákonů,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů.

Nákup použitého zařízení (majetku)⁸ může být považován za způsobilý výdaj za předpokladu splnění následujících podmínek:

- (a) pořizovací cena použitého zařízení je nižší než výdaje na obdobné nové zařízení,
- (b) zařízení bude oceněno znaleckým posudkem (nesmí být starší než 6 měsíců před datem registrace žádosti o podporu z Fondů EU) vyhotoveným znalcem dle zákona č. 151/1997 Sb., o oceňování majetku, ve znění pozdějších předpisů,
- (c) způsobilým výdajem je pořizovací cena maximálně však do výše ceny zjištěné znaleckým posudkem,
- (d) současný či některý z předcházejících vlastníků zařízení neobdržel v posledních pěti letech před registrací žádosti o

⁸ Jedná se o samostatné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí se samostatným technicko-ekonomickým určením, jejichž vstupní cena je vyšší než 40 000 Kč a mají provozně technické funkce delší než 1 rok. (viz § 26, odst. 2., písm. a) zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů).

podporu z Fondů EU dotaci z veřejných zdrojů na nákup daného použitého zařízení, což by v případě spolufinancování nákupu ze strany Fondů EU vedlo k duplicitě podpory.

V ostatních případech⁹ je nutno splnit pouze body (a) a (d).

Výdaj, který není způsobilým výdajem, je zejména ta část pořizovací ceny, která je vyšší než cena zjištěná znaleckým posudkem.

2.13 Leasing

Vazba na základní legislativní předpisy (analogické uplatnění):

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3.

Leasing je způsob financování spočívající v pronájmu předmětu na předem stanovenou dobu za dohodnutou odměnu, který je v případě finančního leasingu spojený s právem či povinností převodu vlastnictví předmětu leasingu na nájemce. Rozlišujeme dva základní druhy leasingu:

- finanční leasing - pronájem movité nebo nemovité věci, po jehož skončení přechází předmět leasingu za dohodnutou kupní cenu do vlastnictví nájemce;
- operativní leasing - pronájem movité nebo nemovité věci, po jehož skončení se předmět leasingu zpravidla vrací pronajímateli.

Finanční leasing

Základní pravidlo pro oblast finančního leasingu stanoví, že finanční leasing je způsobilým výdajem pouze v případě, pokud je způsobilý pro spolufinancování z Fondů EU také předmět tohoto leasingu.

U leasingových smluv s doložkou o odkupu (nebo u smluv stanovujících minimální leasingové období o délce odpovídající životnosti investice, která je předmětem smlouvy) nesmí částka způsobilá ke spolufinancování z Fondů EU a národních veřejných zdrojů přesáhnout tržní hodnotu investice, která je

⁹ Jedná se o věci, které nespĺňuji definiční § 26, odst. 2., písm. a) zákona o dani z příjmů č. 586/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

předmětem leasingu. Daně¹⁰ a finanční činnost pronajímatele související s leasingovou smlouvou nejsou způsobilými výdaji. Způsobilým výdajem jsou pouze splátky vztahující se k období realizace projektu.

Operativní leasing

Operativní leasing je způsobilým výdajem i v případě, že předmět tohoto leasingu není způsobilý pro spolufinancování z Fondů EU. V tomto případě je nutné prokázat, že předmět leasingu je nezbytný pro realizaci projektu. Řídící orgán může upřesnit, které předměty lze financovat formou operativního leasingu.

U leasingových smluv bez doložky o odkupu, jejichž délka trvání je nižší než životnost investice, která je předmětem smlouvy, jsou způsobilé pouze splátky, které se vztahují k období realizace projektu a současně k období, po které byl předmět leasingu pro daný projekt využíván. Pokud není předmět leasingu využíván pouze pro účely projektu, je způsobilá pouze alikvotní část leasingových splátek za příslušné období. U tohoto typu leasingových smluv musí být nájemce schopen prokázat, že smlouva byla nejhospodárnější metodou k získání zařízení, tj. využití operativního leasingu musí být finančně nejvýhodnějším řešením pro projekt. Z tohoto důvodu není způsobilým výdajem na leasing ta část výdajů, o kterou přesahují výdaje na leasing výši výdajů, které by představoval běžný pronájem stejného předmětu v daném čase a místě.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- splátky finančního leasingu, kdy předmět finančního leasingu není sám způsobilým výdajem,
- daně a finanční činnost pronajímatele související s leasingovou smlouvou u finančního leasingu,
- splátky finančního i operativního leasingu, které se nevztahují k době realizace projektu.

2.14 Odpisy, režijní náklady a věcné příspěvky

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Obecné nařízení č. 1083/2006, čl. 56
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 51, 52 a 53
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví,
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů.

¹⁰ DPH vztahující se k předmětu finančního leasingu je způsobilým výdajem, pokud jsou splněny podmínky definované v pravidle „DPH a jiné daně“.

A. Odpisy

Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku používaného pro účely projektu jsou způsobilým výdajem za dobu trvání projektu za předpokladu, že nákup takového majetku není součástí způsobilých výdajů na projekt.

Pro účely posuzování způsobilosti výdajů se za způsobilý výdaj považuje daňový odpis (vypočtený ze způsobilé vstupní ceny majetku) maximálně do výše poměrné části ročních odpisů stanovené s přesností na měsíce či dny připadající na dobu realizace projektu. Pokud se majetek využívá pro realizaci projektu pouze z části, uvedené odpisy se zahrnou do způsobilých výdajů pouze v alikvotní části.

Pro výpočet způsobilých odpisů bude vstupní cena majetku snížena tak, že obsahuje pouze způsobilé výdaje.

B. Režijní náklady

Režijní náklady jsou způsobilými výdaji za předpokladu, že jejich základem jsou skutečné výdaje související s implementací projektů a jsou přiřazeny k danému projektu poměrným způsobem podle řádně odůvodněné, spravedlivé a nestranné metody.

Evropský sociální fond umožňuje v případě grantů stanovit nepřímé náklady (režijní náklady) také paušálně až do výše 20 % přímých nákladů projektu. V rámci cíle Evropské územní spolupráce je hranice stanovena na 25 %. Řídící orgány stanoví podmínky, za kterých je možno režijní náklady stanovit paušálně.

C. Věcné příspěvky

Věcné příspěvky jsou způsobilým výdajem za předpokladu, že splňují následující podmínky:

1. jedná se o poskytnutí pozemku,¹¹ staveb,¹² zařízení nebo surovin,¹³ poskytnutí výzkumné/odborné činnosti nebo neplacené dobrovolné práce bez nároku na odměnu,
2. hodnota může být nezávisle vyhodnocena a zkontrolována,
3. spolufinancování z Fondů EU nepřevyší celkové způsobilé výdaje po odečtení hodnoty těchto příspěvků.

V případě poskytnutí neplacené dobrovolné práce (nebo výzkumné/odborné činnosti) se hodnota této práce určuje na základě vynaloženého času a obvyklé hodinové a denní sazby za provedenou práci v místě realizace projektu.

¹¹ Pro poskytnutí pozemku platí podmínky dle pravidla „Nákup pozemků“.

¹² Pro poskytnutí staveb platí podmínky dle pravidla „Nákup staveb“.

¹³ Pro poskytnutí zařízení/surovin platí podmínky dle pravidla „Nákup použitého zařízení“.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- režijní náklady, které se týkají všeobecného provozu organizace bez příčinné vazby na projekt,
- výdaje odpovídající svým vymezením účetní kategorii mimořádných nákladů (jedná se např. o opravu nákladů minulých účetních období, odškodnění při pracovních úrazech, výdaje, kterými nájemce podle smlouvy uvádí po skončení nájmu najatou věc do předešlého stavu, atd.).

2.15 Osobní náklady

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, související právní předpisy

Základním způsobilým výdajem v oblasti osobních nákladů jsou mzdové náklady – hrubá mzda, plat nebo odměna z dohod¹⁴ zaměstnanců pracujících na projektu (popř. její alikvotní část odpovídající počtu hodin odpracovaných na projektu) včetně zákonných náhrad/příplatků např. za práci přesčas, práci ve svátek, pokud zaměstnanec vykonával v tomto časovém období práce přímo s projektem související, odměn a prémie, apod. Dále jsou způsobilým výdajem zákonem stanovené obligatorní výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu, popř. jejich alikvotní část odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu, za předpokladu, že splňují základní principy způsobilosti výdajů, jsou placeny v souladu s platnými právními předpisy a představují pro příjemce skutečný výdaj na daný projekt. Osobní náklady nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném oboru, čase a místě.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- mzdové náklady zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu nepodílí,
- u zaměstnanců, kteří se na realizaci projektu podílí, alikvotní část osobních nákladů, která neodpovídá pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu,
- ostatní výdaje na zaměstnance, ke kterým nejsou zaměstnavatelé povinni dle zvláštních právních předpisů (např. příspěvky na penzijní připojištění, dary, apod.).

¹⁴ Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr (dohoda o provedení práce, dohoda o pracovní činnosti).

2.16 Finanční výdaje, služby a poplatky

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3
- Implementační nařízení č. 1828/2006, čl. 49
- Zákon č. 634/2004 Sb. o správních poplatcích
- Zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích

Obecnou podmínkou způsobilosti finančních výdajů a poplatků je jejich nevyhnutelnost a přímá vazba na projekt, resp. požadavek řídicího orgánu na jejich vynaložení v souvislosti s projektem. Tato podmínka se vztahuje i na pojištění majetku a na správní a místní poplatky, jako jsou např. poplatky za zápis do katastru nemovitostí, výpis z obchodního rejstříku, vydání stavebního povolení, výpis z rejstříku trestů, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu, notářské poplatky, atd. Konkrétní poplatky, které budou u jednotlivých operačních programů považovány za způsobilé výdaje, může specifikovat řídicí orgán dle charakteru operačního programu. Kromě pojištění majetku a správních a místních poplatků s přímou vazbou na projekt jsou způsobilými výdaji také:

- bankovní poplatky za mezinárodní finanční transakce,
- výdaje za zřízení a vedení účtu nebo účtů a za finanční transakce na tomto účtu, pokud je pro realizaci projektu vyžadováno zřízení a vedení zvláštního účtu nebo účtů; v opačném případě je úprava způsobilosti těchto výdajů v kompetenci řídicích orgánů,
- výdaje na právní poradenství, technické a finanční odborné posudky a výdaje na publicitu, pokud musely být vynaloženy v přímé souvislosti s projektem,
- výdaje spojené s vedením účetnictví projektu a výdaje na provedení auditu, pokud tak stanoví řídicí orgán,
- výdaje na bankovní záruky nebo záruky poskytnuté jinými finančními institucemi v rozsahu stanoveném právními předpisy ČR nebo právními předpisy EU.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- správní a místní poplatky, které nemají přímou vazbu na projekt, resp. jejichž nezpůsobilost byla stanovena řídicím orgánem,
- výdaje na právní spory,
- sankční poplatky, pokuty a penále, případně další sankční výdaje, ať už sjednané ve smlouvách nebo vznikající z jiných příčin,
- úroky z úvěrů a půjček, pokud se nejedná o schválenou formu podpory z Fondů EU (např. dotaci na úhradu úroků).

2.17 DPH a jiné daně

Vazba na základní legislativní předpisy:

- Nařízení č. 1080/2006 o ERDF, čl. 7,
- Nařízení č. 1081/2006 o ESF, čl. 11,
- Nařízení č. 1084/2006 o FS, čl. 3,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, zejména §5, §6, §51, §72, § 75, § 76.

Daně jsou obecně nezpůsobilým výdajem. Za nezpůsobilé výdaje z titulu daně jsou považovány zejména přímé daně,¹⁵ daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň a clo. Z tohoto pravidla existuje výjimka pro daň z přidané hodnoty, která je definována níže.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je nezpůsobilým výdajem pokud příjemce plnění má nárok na odpočet daně na vstupu. Nárok na odpočet daně z přidané hodnoty je vymezen zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

• Plátce DPH

Pro osoby, které jsou plátcí daně z přidané hodnoty (osobami registrovanými k DPH), je daň z přidané hodnoty způsobilým výdajem v případě, že nemají nárok na odpočet DPH u daného přijatého plnění v souladu se zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty.

• Neplátce DPH

Pro osoby neregistrované k DPH je daň z přidané hodnoty způsobilým výdajem, neboť tyto osoby si nemohou nárokovat odpočet daně z přidané hodnoty na vstupu.

¹⁵ Tímto není dotčeno pravidlo „Osobní náklady“.

**PRAVIDLA ZPŮSOBILÝCH VÝDAJŮ PRO PROGRAMY
SPOLUFINANCOVANÉ ZE SF A FS NA PROGRAMOVÉ
OBDOBÍ 2007-2013**

Způsobilá daň z přidané hodnoty se vztahuje pouze k plněním, která musí být sama považována za způsobilá. V případě, že je plnění způsobilé pouze z alikvotní části, pak je daň z přidané hodnoty vztahující se k tomuto plnění způsobilá ze stejné alikvotní části.

Výdaje, které nejsou způsobilými výdaji, jsou zejména:

- daň z přidané hodnoty nebo její část, pokud existuje zákonný nárok na její odpočet,
- přímé daně, daň z nemovitostí, daň z převodu nemovitostí, daň dědická a darovací, silniční daň,
- clo.

3 Použité zkratky

Zkratka	Vysvětlení
ERDF	Evropský fond regionálního rozvoje
ES	Evropská Společenství
ESF	Evropský sociální fond
ESUS	Evropské sdružení pro územní spolupráci
EÚS	Evropská územní spolupráce
Fondy EU	Definice pro ERDF, ESF a FS dle článku 1 Obecného nařízení č. 1083/2006
FS	Fond soudržnosti
Implementační nařízení č. 1828/2006	Nařízení Komise (ES) č. 1828/2006 ze dne 8. prosince 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 o obecných ustanoveních týkajících se Evropského fondu pro regionální rozvoj, Evropského sociálního fondu a Fondu soudržnosti a k nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj
Nařízení č. 1080/2006 o ERDF	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999
Nařízení č. 1081/2006 o ESF	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském sociálním fondu a o zrušení nařízení (ES) č. 1784/1999
Nařízení č. 1082/2006 o ESÚS	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1082/2006 ze dne 5. července 2006 o evropském seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)
Nařízení č. 1084/2006 o FS	Nařízení Rady (ES) č. 1084/2006 ze dne 11. července 2006 o Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1164/94
Obecné nařízení č. 1083/2006	Nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999
OP	Operační program
ŘO	Řídící orgán
SF	Strukturální fondy

POZNÁMKY
